

HỌC VIỆN CÔNG NGHỆ BƯU CHÍNH VIỄN THÔNG

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Giảng viên: TS. Phạm Hoàng Duy

Điện thoại/E-mail: phamhduy@gmail.com

Bộ môn: An Toàn Thông Tin- Khoa CNTT1

Học kỳ/Năm biên soạn:2015

BÀI GIẢNG MÔN Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Báo cáo thực tập

- ❖ So sánh môi trường Windows và Linux(Ubuntu)
  - Quản lý người dùng
  - Cài đặt địch vụ Web và DNS/DHCP

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

РТТ

BÀI GIẢNG MÔN Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Linux/Unix

- Chương 7: Quản trị các máy chủ dịch vụ của Linux/Unix Server
  - 7.1 Quản trị máy chủ dịch vụ email
  - 7.2 Quản trị máy chủ dịch vụ web
  - 7.3 Quản trị máy chủ dịch vụ DNS và DHCP
  - 7.4 Quản trị máy chủ dịch vụ file và in ấn
  - 7.5 Quản trị máy chủ dịch vụ truy nhập từ xa

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

DNS

- ❖ DNS: là dịch vụ Internet ánh xạ từ địa chỉ IP ra tên miền
  - Đệm caching server: lưu bản sao các truy vấn/kết quả
  - Máy chủ chính primary server: lưu cơ sở dữ liệu về tên/IP cho một vùng và chịu trách nhiệm trả lời truy vấn cho vùng đó
  - Máy chủ phụ secondary server: lấy dữu liệu từ máy shủ chính trong vùng đó
- ❖ Ubuntu cung cấp dịch vụ DNS qua gói phần mềm BIND (Berkley Internet Naming Daemon)
  - Sudo apt-get install bind9
  - Sudo apt-get install dnsutils:cài đặt bộ công cụ DNS

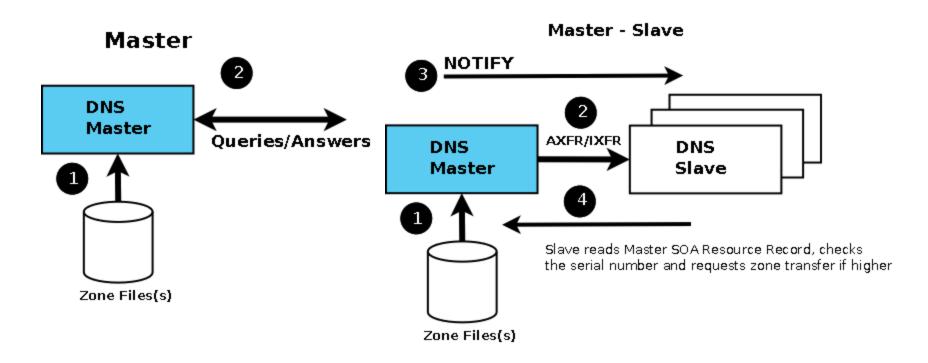
GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

DNS

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

DNS&DHCP

- Các file cấu hình được lưu trong thư mục /etc/bind
- ❖ Db.root chứa địa chỉ máy chủ tên miền

```
db.root ×
                                 FTP.INTERNIC.NET
            on server
        -OR-
                                 RS.INTERNIC.NET
        last update:
                        Jan 3, 2013
        related version of root zone:
                                         2013010300
 formerly NS.INTERNIC.NET
                          3600000
                                       NS
                                             A.ROOT-SERVERS.NET.
                                             198.41.0.4
A.ROOT-SERVERS.NET.
                          3600000
                                             2001:503:BA3E::2:30
A.ROOT-SERVERS.NET.
                          3600000
                                       AAAA
 FORMERLY NS1.ISI.EDU
                                       NS
                          3600000
                                             B.ROOT-SERVERS.NET.
B.ROOT-SERVERS.NET.
                                             192.228.79.201
                          3600000
  FORMERLY C.PSI.NET
```

GIẢNG VIỆN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Cài đặt máy chủ miền chính

- Cài đặt máy chủ tên miền chính. Sửa đổi file cấu hình /etc/bind/ etc/bind/named.conf.local
  - Tạo máy chủ tên miền chính cho attt.ptit.edu.vn
  - Chép file dữ liệu mẫu db.attt.ptit.edu.vn từ db.local

```
*named.conf.local *

//
// Do any local configuration here
//

// Consider adding the 1918 zones here, if they are not used in your
// organization
//include "/etc/bind/zones.rfc1918";
zone "attt.ptit.edu.vn" {
   type master;
   file "etc/bind/db.attt.ptit.edu.vn";
}
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Tạo cơ sở dữ liệu tên

- ❖ Cấu trúc dữ liệu chung của cơ sở dữ liệu tên miền
  - \$TTL
  - Bản ghi SOA
  - Bản ghi NS
  - Bản ghi A
  - Bản ghi CNAME
- ❖ Sau sửa đổi cần khởi động lại DNS
  - sudo /etc/init.d/bind9 restart

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Các bản ghi DNS

- SOA-Start of authority. Đánh dấu bản ghi khởi đầu cho các mục DNS
  - @ IN SOA mydomain.com. root. mydomain.com. (; tên miền
  - 2; Số sê-ri cho bản ghi, tăng lên sau mỗi lần thay đổi; định dạnh yyyymmddXX
  - 604800 ; thời gian làm mới tính bằng giây (refresh). Thời gian máy chủ phụ truy vấn máy chủ chính cập nhật bản ghi
  - 86400 ; thời gian thử lại (Retry)
  - 2419200 ; thời gian hết hạn Expire
  - 604800) ; thời gian đệm (Negative Cache TTL)

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy BỘ MÔN: ATTT-Khoa CNTT1

PTA T

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Các bản ghi DNS

- ❖ NS Name server: thông báo máy chủ lưu các bản ghi cho vùng tên miền
  - Ns IN A địa_chỉ_IP
  - ns IN A 192.168.1.10
- ❖ A- Address record: Bản ghi địa chỉ cho biết tên và địa chỉ IP
  - Tên IN A địa_chỉ_IP
  - www IN A 192.168.1.12
- ❖ CNAME: tạo ánh xạ tới bản ghi A
  - Web IN CNAME www
- ❖ PTR Pointer record: tạo ánh xạ từ địa chỉ sang tên
  - Địa_chỉ_IP IN PTR tên_đầy đủ
  - 192.168.1.2 IN PTR mail.mydomain

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Tạo dữ liệu cho tên miền ngược

Thêm vào file /etc/bind/named.conf.local dữ liệu dưới đây (dùng cho địa chỉ mạng 192.168.1) zone "1.168.192.in-addr.arpa" { type master; file "/etc/bind/db.192"; };

Tạo file /etc/bind/db.192

```
604800
                        ns.example.com. root.example.com. (
        ΙN
                SOA
                                        ; Serial
                                        ; Refresh
                         604800
                                        ; Retry
                          86400
                        2419200
                                        ; Expire
                                        ; Negative Cache TTL
                         604800 )
        ΙN
                NS
                        ns.
10
        ΙN
                PTR
                       ns.example.com.
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Cài đặt máy chủ miền phụ

```
Sửa đổi file cấu hình /etc/bind/named.conf.local
   zone "example.com" {
        type slave;
        file "db.example.com";
        masters { 192.168.1.10; };
   };
   zone "1.168.192.in-addr.arpa" {
        type slave;
        file "db.192";
        masters { 192.168.1.10; };
   };
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Dữ liệu máy chủ tên miền

```
BIND data file for local loopback interface
STTL
       604800
               SOA
                      attt.ptit.edu.vn. admin.attt.ptit.edu.vn. (
       ΙN
                            201509162
                                             : Serial
                                      : Refresh
                       604800
                        86400
                                     ; Retry
                                     ; Expire
                      2419200
                       604800 )
                                     ; Negative Cache TTL
ΙN
              10.0.0.1
       ΙN
               NS
                      ns
ns
       ΙN
                      10.0.0.1
WWW
       ΙN
                      10.0.0.2
ftp
       ΙN
                      10.0.0.1
mail
       ΙN
                      10.0.0.2
attt.ptit.edu.vn IN
                                     mail
                      MX
                              10
                      10.0.0.2
ssh
       ΙN
nfs
       ΙN
                     10.0.0.2
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

PT T

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Tiện ích DNS

- ❖ Dig: kiểm tra cài đặt DNS
  - Dig –x 127.0.0.1
  - Dig mydomain
- Ping: Kiểm tra máy trạm có hoạt động hay không
  - Ping my_server
- ❖ Named-checkzone: kiểm tra dữ liệu tên
  - Named-checkzone my_domain /etc/bind/db.mydomain
- Nslookup: kiểm tra tên Internet
  - Nslookup google.com

www.ptit.edu.vn

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

DHCP

- DHCP Dynamic Host Configuration Protocol là dịch vụ mạng cho phép gán cấu hình mạng tự động cho các máy tính trong mạng.
- Thông tin cấu hình gồm có
  - Địa chỉ IP và mạng con
  - Địa chỉ IP của máy gateway.
  - Địa chỉ IP của máy chủ tên miền
  - Một số thông tin khác như tên máy trạm, tên miền, ...

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

РТТТ

BÀI GIẢNG MÔN Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

DHCP chế độ hoạt động

- Cấp phát tĩnh (thủ công)
  - Gán thông tin cấu hình mạng không đổi cho máy trạm căn cứ vào địa chỉ MAC của máy ấy mỗi khi có yêu cầu
- Cấp phát động
  - Gán thông tin cấu hình mạng từ dải địa chỉ định trước trong một khoảng thời gian nhất định. Khi hết hạn cấu hình này có thể được gán cho máy khác.
- Cấp phát tự động
  - Tự động gán cấu hình mạng cố định từ dải địa chỉ định trước cho thiết bị yêu cầu. Thông tin cấu hình mạng không bị hết hạn.

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

PT T

www.ptitleaulvn

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

DHCP

- Việc cài đặt DCHP thông qua công cụ quản lý phần mềm
  - sudo apt-get install isc-dhcp-server
- * Thông số cài đặt cho isc-dhcp-server
  - /etc/default/isc-dhcp-server
  - Interfaces ="eth0"
- Thông tin cài đặt lưu trong file /etc/dhcp/dhcpd.conf default-lease-time 600;

```
max-lease-time 7200;
subnet 192.168.1.0 netmask 255.255.255.0 {
range 192.168.1.150 192.168.1.200;
option routers 192.168.1.254;
option domain-name-servers 192.168.1.1, 192.168.1.2;
option domain-name "mydomain.example";
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

DHCP

Các yêu cầu địa chỉ được cấp phát lưu trong file /var/lib/dhcpd.leases

```
dhcpd.leases ×
# The format of this file is documented in the dh
# This lease file was written by isc-dhcp-4.3.1
lease 192.168.2.51 {
  starts 2 2015/09/15 03:17:13;
  ends 2 2015/09/15 03:27:13;
  tstp 2 2015/09/15 03:27:13;
  cltt 2 2015/09/15 03:17:13;
  binding state free;
  hardware ethernet 00:0c:29:73:84:8a;
lease 192.168.2.50 {
  starts 2 2015/09/15 08:06:41;
  ends 2 2015/09/15 08:16:41;
  tstp 2 2015/09/15 08:16:41;
  cltt 2 2015/09/15 08:06:41;
  binding state free;
  hardware ethernet 00:50:56:c0:00:01;
  uid "\001\000PV\300\000\001";
  set vendor-class-identifier = "MSFT 5.0":
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Linux/Unix

- Chương 7: Quản trị các máy chủ dịch vụ của Linux/Unix Server
  - 7.1 Quản trị máy chủ dịch vụ email
  - 7.2 Quản trị máy chủ dịch vụ web
  - 7.3 Quản trị máy chủ dịch vụ DNS và DHCP
  - 7.4 Quản trị máy chủ dịch vụ file và in ấn
  - 7.5 Quản trị máy chủ dịch vụ truy nhập từ xa

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

PT T

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Máy chủ Web

- Cung cấp máy chủ web mã nguồn mở Apache
  - Ön định
  - Được triển khai ở nhiều nơi như amazon, IBM
  - Hoạt động trên nhiều hệ thống UNIX/LINUX và Windows
  - An toàn và mềm dẻo
- Sử dụng quyền truy nhập
  - Khi khởi động Apache sử dụng quyền cao nhất (root) để đăng ký hoạt động ở cổng 80 (ngầm định cho web)
  - Kết thúc quá trình này, apache hoạt động như người dùng bình thường. Giảm thiểu rủi ro khi bị chèn mã độc vào trang web.

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Máy chủ Web

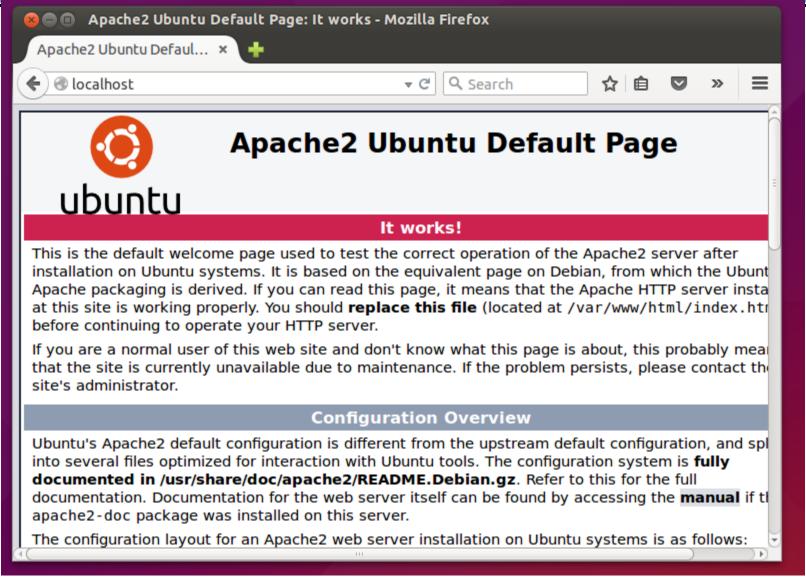
- * Cài đặt thông quna trình quản lý phần mềm:
  - sudo apt-get install apache2
- Các gói phần mềm Apache
  - Mod cgi: hô trợ Common Gateway Interface
  - mode_perl: Tích hợp trình thông dịch perl
  - Mod_aspdotnet: cung cấp giao tiếp ASP.NET
  - Mod_ftp: hô trợ giao thức ftp

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy BỘ MÔN: ATTT-Khoa CNTT1

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Máy chủ Web

- Apache2.conf : file lưu thông tin cài đặt chung cho apache
- sites-available: Thư mục chứa file cấu hình cho máy chủ ảo
- Mods-available: thư mục chứa các file cấu hình để nạp và cấu hình các mô-đun
- /etc/apache2/mods-available/mime.conf: cấu hình các dạng file
- /etc/apache2/sites-available/000-default.conf chứa thông tin cấu hình cho web ngầm định

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Máy chủ Web

- Để tạo địa chỉ web mới dựa vào cấu hình ngầm định, copy cấu hình ngầm định sang địa chỉ web mới
  - sudo cp /etc/apache2/sites-available/000-default.conf /etc/apache2/sites-available/mynewsite.conf
- ServerAdmin: khai báo địa chỉ quản trị máy chủ web
- Listen: địa chỉ cổng chạy trang web trong file cấu hình /etc/apache2/ports.conf
  - Localhost:80
- ServerName: khai báo tên máy chủ web
- DocumentRoot: xác định nơi chứa các file nội dung cửa trang web

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Máy chủ Web

```
ServerAdmin webmaster@localhost
DocumentRoot /var/www/html

# Available loglevels: trace8, ..., trace1, debug, info, notice, warn,
# error, crit, alert, emerg.
# It is also possible to configure the loglevel for particular
# modules, e.g.
#LogLevel info ssl:warn

ErrorLog ${APACHE_LOG_DIR}/error.log
CustomLog ${APACHE_LOG_DIR}/access.log combined
</VirtualHost>
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

PT T

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

```
# ports.conf *
# If you just change the port or add more ports here, you will likely also
# have to change the VirtualHost statement in
# /etc/apache2/sites-enabled/000-default.conf

Listen 80

<IfModule ssl_module>
    Listen 443
</IfModule>
<IfModule mod_gnutls.c>
    Listen 443
</IfModule>
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

PT T

BÀI GIẢNG MÔN Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Máy chủ Web

- * Khởi tạo địa chỉ web mới
  - sudo a2ensite mynewsite
  - sudo service apache2 restart
- * Tắt địa chỉ Web
  - sudo a2dissite mynewsite
  - sudo service apache2 restart

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

PTA T

BÀI GIẢNG MÔN Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Máy chủ Web

- DirectoryIndex: trang web ngầm định khi người dùng truy nhập thư mục (địa chỉ) web
  - Mysite.com/my_sub_directory
- ErrorDocument: cung cấp các file để xử lý các tình huống lỗi. Ngầm định trả về mã lỗi
  - /etc/apache2/confavailable/localized-error-pages.conf

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Máy chủ web

```
localized-error-pages.conf ×

# Customizable error responses come in three flavors:

# 1) plain text

# 2) local redirects

# 3) external redirects

#

# Some examples:

#ErrorDocument 500 "The server made a boo boo."

#ErrorDocument 404 /missing.html

#ErrorDocument 404 "/cgi-bin/missing_handler.pl"

#ErrorDocument 402 http://www.example.com/subscription_info.html

#
```

GIẢNG VIỆN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Linux/Unix

- Chương 7: Quản trị các máy chủ dịch vụ của Linux/Unix Server
  - 7.1 Quản trị máy chủ dịch vụ email
  - 7.2 Quản trị máy chủ dịch vụ web
  - 7.3 Quản trị máy chủ dịch vụ DNS và DHCP
  - 7.4 Quản trị máy chủ dịch vụ file và in ấn
  - 7.5 Quản trị máy chủ dịch vụ truy nhập từ xa

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

PTA T

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Dịch vụ file

- FTP- File Transfer Protocol: Dịch vụ cho phép người dùng trao đổi file với máy chủ
- ❖ FTP hoạt động trên hai cổng: 21 dùng để điều khiển (lệnh), 20 dùng cho trao đổi dữ liệu
- Để sử dụng dịch vụ này trên máy khách cần có chương trình ftp
- Máy chủ FTP cung cấp hai chế độ kết nối
  - Nặc danh Anonymous: Người dùng không cần mật khẩu. Sử dụng tài khoản ngầm định anonymous
  - Xác thực Authenticated: Người dùng phải có tài khoản và mật khẩu để truy nhập

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

PT T

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Dịch vụ file

- ❖ Cài đặt FTP qua gói quản lý phần mềm
  - sudo apt-get install vsftpd
- Thư mục ngầm định /svr/ftp/
- Thông tin cấu hình đặt trong file /etc/vsftpd.conf
  - Cho phép truy nhập nặc danh: anonymous_enable=Yes
  - Cho phép người dùng tải file lên máy chủ: write_enable=YES
  - Cho phép người dùng nặc danh tải file lên máy chủ anon_upload_enable=YES

РТТ

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Dịch vụ file

- Kết nối với máy chủ ftp
  - Úng dụng: ftp tên_máy_chủ|địa_chỉ
  - Mở đóng kết nối: open/close
  - Thoát ftp: bye
  - Tải file về: get, mget
  - Nạp lên máy chủ: put, mput

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

PTT

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

```
C:\Users\M3800_>ftp ftp.attt.ptit.edu.vn
Connected to ftp.attt.ptit.edu.∪n.
220 (vsFTPd 3.0.2)
User (ftp.attt.ptit.edu.vn:(none)): pduy
331 Please specify the password.
Password:
230 Login successful.
ftp> ls
200 PORT command successful. Consider using PASU.
150 Here comes the directory listing.
Desktop
Documents
Downloads
Music
Pictures
Public
Templates
Videos
226 Directory send OK.
ftp: 78 bytes received in 0.00Seconds 26.00Kbytes/sec.
ftp>
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy BÔ MÔN: ATTT-Khoa CNTT1

BÀI GIẢNG MÔN Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Dịch vụ file mạng

- ❖ NFS Network File System: dịch vụ chia sẻ file trong môi trường Unix/Linux. Cho phép người dùng sử dụng file/thư mục trên máy tính mạng giống như trong ổ đĩa cục bộ
- Hoạt động theo mô hình chủ/khách (client/server)
  - Máy chủ chia sẻ thư mục /shared
  - Máy khách truy nhập vào thư mục chia sẻ trên máy chủ server:/shared qua câu lệnh mount

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

РТАТ

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Cấu hình máy chủ NFS

- Cấu hình thư mục/ file chia sẻ lưu trong file /etc/export. Mỗi dòng mô tả thư mục/file được chia sẻ
  - Thư_mục_chia_sẻ client|ip (quyền)
  - /home *(rw,sync,no_root_squash)
- Quyền truy nhập
  - Ro: chỉ đọc
  - Rw: đọc và ghi
  - Noaccess: không cho truy nhập và thư mục chia sẻ
  - root_squash: Từ chối đặc quyền (root) của người dùng từ xa
  - no_root_squash: Cho phép đặc quyền

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

* Khởi động lại dịch vụ NFS mỗi khi thay đổi cấu hình

sudo service nfs-kernel-server

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Cài đặt máy khách

- Sử dụng câu lệnh mount giống như với ổ đĩa/thư mục bình thường
  - sudo mount Máy_chủ:/shared /local/shared

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Cài đặt trên Windows 2008

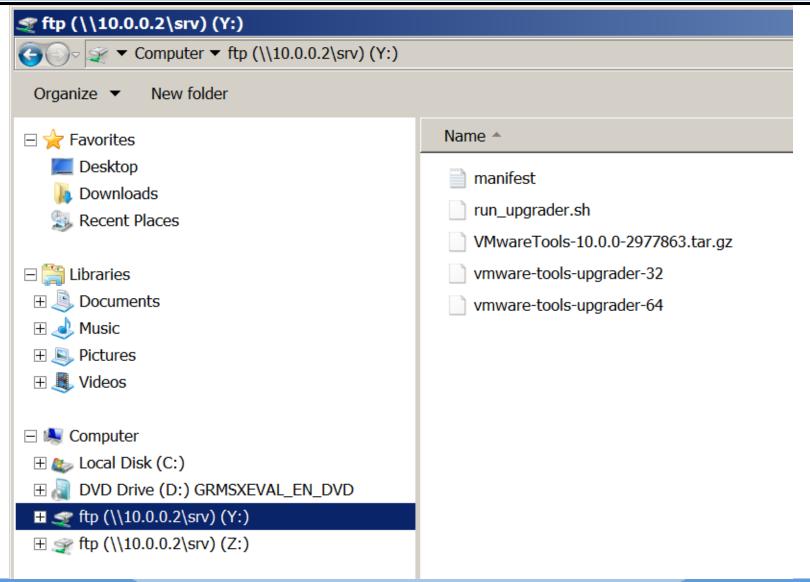
- Cài đặt NFS service từ Add server role trong mục File service
  - mount –o fileaccess=x máy chủ|địa chỉ IP đường dẫn|*
  - x = 1: thực thi|liệt kê
  - x = 2: ghi
  - x = 6: doc/ghi
  - x = 7: doc/ghi/thực thi
  - *: dùng bất kỳ ổ đĩa nào còn trống

```
C:\Users\Administrator>mount -o fileaccess=3 10.0.0.2:/srv/ftp *
Z: is now successfully connected to 10.0.0.2:/srv/ftp
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy BÔ MÔN: ATTT-Khoa CNTT1

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Quản lý máy in

- CUPS Common UNIX Printing System: cung cấp dịch vụ in ấn và quản lý cho người dùng sử dụng giao thức chuẩn in ấn Internet (Internet Printing Protocol)
- CUPS được cài qua gói quản lý phần mềm
  - Sudo apt-get install cups
- ❖ Việc cấu hình CUPS thông qua file /etc/cups/cupsd.conf
  - Địa chỉ quản trị ServerAdmin bjoy@somebigco.com
  - Cổng hoạt động: Listen 192.168.1.2:631
- Phía máy khách sử dụng câu lệnh lpr để in
  - Lpr myfile

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hê Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Linux/Unix

- Chương 7: Quản trị các máy chủ dịch vụ của Linux/Unix Server
  - 7.1 Quản trị máy chủ dịch vụ email
  - 7.2 Quản trị máy chủ dịch vụ web
  - 7.3 Quản trị máy chủ dịch vụ DNS và DHCP
  - 7.4 Quản trị máy chủ dịch vụ file và in ấn
  - 7.5 Quản trị máy chủ dịch vụ truy nhập từ xa

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Truy nhập từ xa

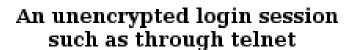
- Telnet là công cụ cổ điển nhất cho phép thực thi các câu lệnh trên máy chủ từ xa qua mạng.
- Dữ liệu của telnet truyền dưới dạng văn bản không được mã hóa

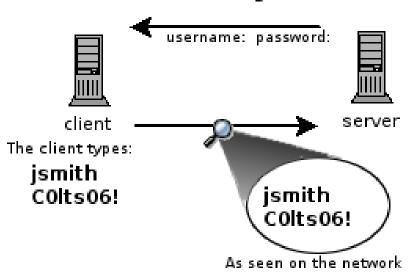
GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

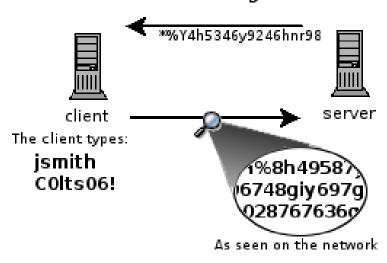
Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Truy nhập từ xa

An encrypted login session such as through SSH

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Truy nhập từ xa

- OpenSSH cung cấp công cụ hữu hiệu cho việc truy nhập máy chủ Unix/Linux qua mạng
- OpenSSH cho phép mã hóa dữ liệu trao đổi để đảm bảo an toàn thông tin.
  - AES, Triple DES,...
- ❖ OpenSSH bao gồm hai phần:
  - Úng dụng hoạt động trên máy chủ chờ yêu cầu kết nối từ người dùng
  - Úng dụng trên máy khách: gửi yêu cầu kết nối tới máy chủ

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Truy nhập từ xa

- Cài đặt trên máy chủ
  - sudo apt-get install openssh-server
- Cài đặt trên máy khách
  - sudo apt-get install openssh-client
- * Khởi động lại SSH server khi thay đổi cấu hình
  - sudo restart ssh
  - Sudo service ssh restart

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy BỘ MÔN: ATTT-Khoa CNTT1

www.ptit.edu.vn

РТТ

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Cấu hình

- Thông tin cấu hình đặt trong file /etc/ssh/sshd_config
  - Áp dụng xác thực mã khóa công khai: PubkeyAuthentication yes
  - Hiện thông báo khi đăng nhập: Banner /etc/issue.net
  - Hoạt động trên cổng: ListenAddress 10.0.0.2
  - Cho phép sử dụng ssh: AllowUsers pduy
  - Cấm sử dụng ssh: DenyUsers pduy

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Cấu hình

- Tạo khóa công khai cho phép sử dụng cơ chế xác thực không dùng mật khẩu.
  - ssh-keygen –t rsa
- Khóa SSH gồm khóa công khai và bí mật
  - Khóa công khai: ~/.ssh/id_rsa.pub
  - Khóa bí mật: ~/.ssh/id_rsa

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy BỘ MÔN: ATTT-Khoa CNTT1

www.ptit.edu.vn

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Cấu hình

```
pduy@ux64NoGui:~$ ssh-keygen -t rsa
Generating public/private rsa key pair.
Enter file in which to save the key (/home/pduy/.ssh/id_rsa):
Created directory '/home/pduy/.ssh'.
Enter passphrase (empty for no passphrase):
Enter same passphrase again:
Your identification has been saved in /home/pduy/.ssh/id_rsa.
Your public key has been saved in /home/pduy/.ssh/id rsa.pub.
The key fingerprint is:
55:08:24:ff:62:ba:7f:7a:33:70:4f:76:65:dc:61:79 pduy@ux64NoGui
The key's randomart image is:
 ---[RSA 2048]----+
       ..0. .. .
        o .. +E
       ..0+ 0
```

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Cấu hình

- Chép khóa bí mậtvào máy chủ
  - ssh-copy-id user@remotehost
  - chmod 600 ~/.ssh/authorized_keys

```
pduy@ux64NoGui:~$ sudo ssh-copy-id pduy@ssh.attt.ptit.edu.vn
The authenticity of host 'ssh.attt.ptit.edu.vn (10.0.0.2)' can't be established.
ECDSA key fingerprint is 86:3a:8d:aa:f7:98:e5:de:75:6e:2c:f7:c6:9e:29:53.
Are you sure you want to continue connecting (yes/no)? yes
/usr/bin/ssh-copy-id: INFO: attempting to log in with the new key(s), to filter
out any that are already installed
/usr/bin/ssh-copy-id: INFO: 1 key(s) remain to be installed -- if you are prompt
ed now it is to install the new keys
Ubuntu 15.04
Phien lien lac SSH
pduy@ssh.attt.ptit.edu.vn's password:

Number of key(s) added: 1

Now try logging into the machine, with: "ssh 'pduy@ssh.attt.ptit.edu.vn'"
and check to make sure that only the key(s) you wanted were added.
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy BÔ MÔN: ATTT-Khoa CNTT1

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Kết nối SSH

	PuTTY Configuration	?	×
Category: Session Logging Terminal Keyboard Bell Features Window Appearance Behaviour Translation	Basic options for your PuTTY see Specify the destination you want to connect Host Name (or IP address) ssh.attt.ptit.edu.vn Connection type: Raw Telnet Rlogin SSI Load, save or delete a stored session	ession et to Port 22	erial
- Selection - Colours	Saved Sessions		

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy

BÀI GIẢNG MÔN

Hệ Điều Hành Windows và LINUX/UNIX

Kết nối SSH

```
login as: pduy
Ubuntu 15.04
Phien lien lac SSH
pduy@ssh.attt.ptit.edu.vn's password:
Welcome to Ubuntu 15.04 (GNU/Linux 3.19.0-15-generic x86 64)
 * Documentation: https://help.ubuntu.com/
  System information as of Thu Sep 17 09:27:10 ICT 2015
  System load: 0.09
                                  Users logged in:
 Usage of /: 11.5% of 38.02GB IP address for eth0: 10.0.0.1
 Memory usage: 41%
                                  IP address for eth1: 10.0.0.2
              0용
                                  IP address for eth2: 10.0.0.50
  Swap usage:
  Processes:
               290
  Graph this data and manage this system at:
    https://landscape.canonical.com/
Last login: Thu Sep 17 08:56:16 2015 from 10.0.0.2
pduy@ux64NoGui:~$
```

GIẢNG VIÊN: TS. Phạm Hoàng Duy BỘ MÔN: ATTT-Khoa CNTT1